

قوانین کشورها در مورد توهین به مقدسات چه می‌گویند؟

بر اساس گزارش مرکز تحقیقات پیو، حدود یک چهارم کشورها و مناطق جهان (۲۶ درصد) از سال ۲۰۱۴ قوانین یا سیاست‌های ضد توهین به مقدسات داشتند.

بر اساس گزارش مرکز تحقیقات پیو، حدود یک چهارم کشورها و مناطق جهان (۲۶ درصد) از سال ۲۰۱۴ قوانین یا سیاست‌های ضد توهین به مقدسات داشتند.

به گزارش اینکنا، بعد از اعتراضات زیادی که به اقدام یک مهاجر عراقی در سوئد به دلیل آتش زدن یک نسخه از قرآن به وجود آمد حالا پلیس سوئد روز جمعه با درخواست یک شهروند سوئدی برای آتش زدن تورات مقابل سفارت رژیم صهیونیستی در استکهلم موافقت کرد.

شبکه عبری زبان INEWST۲۴ گزارش داد که تا به الان هویت فردی که خواهان آتش زدن تورات شده است، مشخص نیست، اما به نظر می‌رسد که او نیز می‌خواهد این کار را انجام دهد تا پایبندی سوئد به اصل آزادی بیان را به چالش بکشد. سوئد بر اساس این اصل با آتش زدن نسخه ای از قرآن کریم موافقت کرده بود. این شبکه اعلام کرد که رهبران مسلمان و یهود در سوئد در پشت پرده به اعمال فشار بر آن شخص می‌پردازند تا از آتش زدن تورات امتناع کند، اما تا به الان موفق نشده‌اند.

دوگانه توهین به مقدسات و آزادی بیان یکی از مسائلی است که در سال‌های اخیر و با پررنگ شدن مسائلی مانند مشکلات ادغام مهاجران در جوامع غربی، اسلام‌هراسی، افراط‌گری دینی و رشد تنش‌های اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است.

برخی عقیده دارند که توهین به مقدسات نمادی از آزادی بیان است و آزادی بیان موضوعی غیرقابل مذاکره و بدون محدودیت بوده که افراد جامعه می‌توانند از توهین (نه به معنای نقد دین و افکار و اعمال معتقدان یک دین) به ادیان و مقدسات دینی را در راستای استفاده از حق داشتن آزادی بیان خود استفاده کنند.

در مقابل منتقدان این دیدگاه عقیده دارند که موضوع توهین و آزادی بیان دو موضوع جداگانه است و نمی‌توان به بهانه استفاده از حق آزادی بیان به مقدسات و باورهای میلیون‌ها انسان حمله کرد. از سوی دیگر به عقیده این دسته از منتقدان، توهین به ادیان باعث قدرت گرفتن عناصر افراطی در بین باورمندان ادیان و زمینه‌سازی برای ملی‌گرایان افراطی برای برخورد با ادبانی مانند اسلام به بهانه افراط‌گری است. توهین به مقدسات و تعریف جهانی آن

توهین، همانطور که در برخی از ادیان یا قوانین مبتنی بر مذهب تعریف شده است، نظر و یا عقیده ای بوده که نشان دهنده تحقیر، بی‌احترامی یا عدم احترام نسبت به خدا، شیء مقدس یا چیزی غیر قابل تعرض است. برخی از ادیان کفر را جرم دینی می‌دانند، به ویژه ادیان ابراهیمی، از جمله توهین به پیامبر اسلام محمد(ص) در اسلام، بر زبان آوردن نام مقدس یا پاک کردن آن در یهودیت و گناه ابدی (گناهی که خدا نمی‌بخشد) در مسیحیت.

در حال حاضر در برخی از کشورها قوانینی در مورد جرم‌انگاری توهین به مقدسات وجود دارد. قانون هتک حرمت یا توهین به مقدسات، قانونی است که توهین یا تحقیر یا عدم احترام به یک معبود یا اشیاء مقدس یا نسبت به چیزی که مقدس یا غیرقابل تعرض تلقی می‌شود، منع می‌کند. بر اساس گزارش مرکز تحقیقات پیو، حدود یک چهارم کشورها و مناطق جهان (۲۶ درصد) از سال ۲۰۱۴ قوانین یا سیاست‌های ضد توهین به مقدسات داشتند.

در برخی از حکومت‌ها، قوانین توهین به مقدسات برای حمایت از اعتقادات مذهبی اکثریت استفاده می‌شود، در حالی که در کشورهای دیگر، این قوانین برای ارائه حمایت از اعتقادات مذهبی همه ادیان وضع شده است. علاوه بر ممنوعیت توهین به مقدسات یا گفتار کفرآمیز، قوانین توهین به مقدسات شامل کلیه قوانینی می‌شود که به کسانی که به دلیل مذهبشان توهین شده‌اند، جبران خسارت می‌کند.

قوانین ضد کفرگویی یا ضد توهین به مقدسات ممکن است این موارد را منع کند: اهانت به دین و گروه‌های مذهبی، افترا به دین و پیروان آن، تحقیر دین و پیروان آن، توهین به احساسات مذهبی، یا تحقیر دین. برخی از قوانین توهین به مقدسات، مانند قوانینی که قبلاً در دانمارک وجود داشت، گفتاری را که بیانگر انتقاد است، جرم‌انگاری نمی‌کند، بلکه گفتار توهین‌آمیز را ممنوع

می کند.

کارشناسان حقوق بشر در مورد قوانینی بحث می کنند که به اندازه کافی بین حمایت از آزادی های افراد و قوانینی که به طور گسترده آزادی بیان را محدود می کند، تمایز قائل می شوند.

ماده ۲۰ میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (International Covenant on Civil and Political Rights) کشورها را موظف می کند تا اقدامات قانونی را علیه هر گونه حمایت از نفرت نژادی یا مذهبی ملی که به معنای تحریک به تبعیض، خصومت یا خشونت باشد اتخاذ کنند. با این حال، آنها همچنین خاطرنشان می کنند که چنین حمایت هایی باید با دقت محدود شوند و در واقع از ممنوعیت توهین به مقدسات حمایت نمی کنند. کشورها درباره توهین به مقدسات چه قوانینی دارند؟

در حال حاضر برخی از کشورها در قوانین خود موضوع توهین به مقدسات را به عنوان جرم در نظر می گیرند. از سال ۲۰۱۲ به این سو حدود ۳۳ کشور در قوانین حقوقی خود نوعی قوانین ضد توهین به مقدسات داشتند. از این میان، ۲۱ کشور مسلمان بودند: افغانستان، الجزایر، بحرین، مصر، اندونزی، ایران، اردن، کویت، لبنان، مالزی، مالدیو، مراکش، عمان، پاکستان، قطر، عربستان سعودی، سومالی، سودان، ترکیه، امارات و صحرای غربی.

در سال ۲۰۱۲ هند و سنگاپور و همچنین کشورهای دارای اکثریت مسیحی، از جمله دانمارک (الغا شده در سال ۲۰۱۷)، فنلاند، آلمان، یونان (الغا شده در سال ۲۰۱۹)، ایرلند (الغا شده در سال ۲۰۲۰)، ایتالیا، مالت (الغا شده در سال ۲۰۱۶)، هلند (الغا شده در سال ۲۰۱۴)، نیجریه، نروژ (الغا شده در سال ۲۰۱۵) و لهستان کشورهایی بودند که قوانین آنها موضوع توهین به مقدسات را جرم انگاری کرده بود.

قانون توهین به احساسات مذهبی اسپانیا نیز، به طور مؤثر، همان ممنوعیت توهین به مقدسات است. در دانمارک، قانون سابق توهین به مقدسات که در سال ۲۰۱۲ از حمایت ۶۶ درصد از شهروندان آن برخوردار بود، استهزاء ادیان و مذاهب قانونی در دانمارک را جرم می دانست. بسیاری از دانمارکی ها قانون توهین به مقدسات را کمک به ادغام می دانستند، زیرا این قانون پذیرش جامعه چند فرهنگی و چند دینی را ترویج می کند.

برخی از کشورها در راستای احترام به موضوع آزادی بیان قوانینی که مستقیماً توهین به مقدسات را جرم انگاری کرده، لغو و آن را تحت قوانین افترا و سخنان نفرت دسته بندی کرده اند.

در دانمارک، بند ۱۴۰ قانون جزا در مورد توهین به مقدسات بود. از سال ۱۸۶۶، این قانون تنها منجر به دو محکومیت در سال ۱۹۳۸ و ۱۹۴۶ شده بود. اتهام دیگری براساس این قانون در سال ۱۹۷۱ به دادگاه ارائه اما منجر به تبرئه شد. در سال ۲۰۱۷، مردی به دلیل انتشار ویدئویی از خود در حال سوزاندن قرآن در شبکه های اجتماعی تحت شعار آری به آزادی - نه به اسلام، به توهین به مقدسات متهم شد.

در سال ۲۰۱۲، یک نظرسنجی نشان داد که ۶۶ درصد از جمعیت دانمارک همچنان از قانون توهین به مقدسات حمایت می کنند. پیش از سال ۲۰۱۷، لغو بند توهین به مقدسات چندین بار توسط نمایندگان مجلس دانمارک پیشنهاد شد، اما موفق به کسب اکثریت آرا نشد. در نهایت این قانون در ۲ ژوئن ۲۰۱۷ لغو شد. در حالی که توهین عمومی به یک دین دیگر ممنوع نیست، گفتار و اعمال تهدید کننده یا تحقیر گروه های خاصی از مردم به دلیل اعتقادات مذهبی آنها همچنان مطابق بند ۲۶۶ (ب) قانون جزا قابل مجازات است.

در فرانسه از سال ۲۰۱۸ و از زمان تصویب کنوانسیون اروپایی حقوق بشر در سال ۱۹۷۲، قانون فرانسه نفرت یا خشونت علیه افراد، و تهمت یا افترا علیه افراد را به دلیل عضویت در یک گروه مذهبی، ملیت، گروه قومی، نژاد، گرایش جنسی ممنوع کرد. قانون ۱۸۸۱ از افراد و گروه های اجتماعی در برابر افترا یا توهین محافظت می کند اما در مورد ادیان و خدا موضع گیری نکرده است.

در آلمان، هتک حرمت مذهبی مشمول ماده ۱۶۶، قانون کیفری آلمان است. اگر عملی بتواند موجب برهم زدن آرامش عمومی شود، اتهام افترا قابل رسیدگی است. در این ماده آمده است:

(۱) هر کس علناً یا با انتشار نوشته هایی به نحوی که برای برهم زدن آرامش عمومی به مفاد اعتقادات مذهبی یا جهان بینی

دیگران افترا بزند به جزای نقدی یا تا سه سال حبس محکوم می شود.

(۲) هر کس علناً یا با انتشار نوشته هایی کلیسای را که در آلمان یا سایر انجمن های مذهبی یا انجمن های جهان بینی تأسیس شده است، به شیوه ای مناسب برای برهم زدن آرامش عمومی بدنام کند یا مؤسسات یا آداب و رسوم آنها را بدنام کند. به همین ترتیب مجازات می شود.

در سال ۲۰۰۶، زمانی که مانفرد ون اچ (همچنین با نام Mahavo شناخته می شود) بعد از توزیع رول های دستمال توالت که روی آنها نوشته شده بود قرآن کریم به دلیل افترا تحت تعقیب قرار گرفت. این موضوع باعث توجه رسانه های آلمانی به قانون هتک حرمت مذهبی شد.

قوانین سوئد، توهین به مقدسات را ممنوع نمی کند. در قرن بیستم در سوئد شاهد پذیرش عمومی این اصل بودیم که مذهب یک موضوع شخصی است. با این همه و در قرن ۱۵، پادشاه اریک چهاردهم قانونی را در سال ۱۵۶۳ معرفی کرده بود که به طور خاص از دین حمایت می کرد. پس از آن قوانین مشابهی تا سال ۱۹۴۹ وضع شد. در سال ۱۹۴۹ قانون صلح آمیزی جایگزین قوانین قبلی شد که شکل ملایم تری از محدودیت داشت.

در سال ۱۹۷۰، قانون ۱۹۴۹ لغو و قانون جدیدی در مورد تحریک علیه گروه خاصی از مردم ارائه شد. قانون جدید از گروه اقلیت هایی که نژاد، رنگ پوست، منشأ ملی یا قومی و ایمانی مشترک دارند، محافظت می کند. بنابراین، این قانون از هیچ دینی حمایت نمی کند، اما در عوض می تواند از پیروان دین حمایت کند. با این همه عدم ممنوعیت و در نتیجه قانونی بودن هتک حرمت قرآن از سال ۲۰۲۰ به بعد در کانون توجه قرار گرفته زیرا برخی افراد قرآن را در ملاء عام آتش زدند.

گزارش: محمدحسن گودرزی